

Voorzitter,

Vandaag ligt de laatste begroting van deze raadsperiode voor. Dank aan alle medewerkers in deze drukke periode. In het algemeen kunnen we spreken van een begroting met ruimte.

Ruimte voor nieuwe keuzes zonder daarbij eerder gemaakte keuzes geweld aan te doen. Sociaal Maas en Waal wil die ruimte inzetten op het gebied van welzijn voor al onze inwoners, armoedebestrijding en duurzaamheid. Onze slogan hierbij is:

Er is nu ruimte voor het investeren in mensen, en minder in stenen.

1. Welzijn.

De inwoners zijn tevreden over de manier waarop in Druten de WMO wordt uitgevoerd.

Ik wil daar wat kanttekeningen bij plaatsen.

Ouderen.

Er komen steeds meer ouderen, ook ouderen met een probleem, met name eenzaamheid bij alleenstaanden. SWM wil deze eenzaamheid o.a. bestrijden door het aanbieden van een andere woonvorm, nl het wonen een hofje. In een dergelijke woonvorm is het mogelijk elkaar op te zoeken, goede zorg te realiseren en mantelzorgers effectief te laten werken. Graag uw reactie op ons voorstel.

Een nog groter probleem onder de nog thuiswonende ouder is de toename van het aantal mensen met dementie. De mantelzorger is voor deze groep mensen van onschatbare waarde. Voor deze ouderen en voor de mantelzorgers moeten de voorzieningen op orde zijn. Mooie voorbeelden in deze zijn: DOE in Deest en het Alzheimercafé. De St, Voormekaar wil met de werkgroep Alzheimercafé een ketenaanpak realiseren. Onderdeel hiervan is het dement vriendelijk maken van onze gemeente. Hiervoor is financiële ondersteuning nodig van de gemeente, een ondersteuning die op dit moment voor het Alzheimercafé wordt gemist.

De gemeentegids is verdwenen en dat blijkt voor een grote groep ouderen een verlies. Men mist een handzaam boekje in een goed leesbaar lettertype met namen en telefoonnummers van welzijnsinstellingen, zorgaanbieders, enz. Wij verzoeken het college om een dergelijk boekje te laten samenstellen.

Laaggeletterdheid.

In Nederland heeft 18% van de mensen vanaf 16 jaar moeite met lezen, schrijven en/of rekenen. Omgerekend naar Druten gaat dat om 1800 inwoners. Dit is een extra kwetsbare groep. Er is verband aangetoond tussen het hebben van schulden, jezelf niet kunnen redden en laaggeletterdheid.

Kan het college aangeven welke activiteiten er ondernomen gaan worden om dit verschijnsel te bestrijden?

Het sociaal team.

Cruciaal in zijn rol als spin in het web voor inwoners met een hulpvraag. Er wordt steeds meer deskundigheid gevraagd, met name op het gebied van jeugdzorg en de samenwerking met Veilig Thuis. Het afschalen van zorg naar het sociaal team is daar een voorbeeld van. Als er meer middelen nodig zijn voor deskundigheidsbevordering of simpelweg meer mensen, moeten die middelen ook vrijgemaakt worden. Graag uw reactie.

De huishoudelijke hulp

Als een indicatie afloopt zonder vervolgingindicatie dan vervalt de hulp.

SMW wil dat de cliënt een brief krijgt waarin hij/zij attent wordt gemaakt op het aflopen van deze hulp. Vervolgacties kunnen dan tijdig in gang wordt gezet, zoals bij rijbewijzen en paspoorten.

Graag reactie van de wethouder en de fracties.

Dorpshuizen.

Zij vormen een essentiële sociale en culturele voorziening in de dorpen. In het verleden waren er regelmatig problemen met de exploitatie waarbij een beroep moest worden gedaan op de gemeente. Sociaal Maas en Waal heeft al eerder gevraagd om een coördinator die de beheerders en besturen van dorpshuizen ondersteunt bij de bedrijfsvoering en exploitatie. Deze coördinator zou jaarlijks de gemeente moeten rapporteren over de stand van zaken. Tijdig signaleren kan problemen voorkomen waarbij de continuïteit van de gebruikers niet in het geding komt..

Ik hoor graag van de andere fracties of zij een dergelijk idee mee kunnen ondersteunen.

2. Duurzaamheid.

Doelstellingen

Sociaal Maas en Waal wil naar een duurzame en groene toekomst. De gemeente zet stappen: er verschijnen zonnepanelen op (semi)openbare gebouwen. Hier en daar een laadpaal en een energieloket. Groene energie gezamenlijk inkopen.

Dat is bij lange na niet voldoende om de doelstelling van GEA te behalen.

Het duurzaamheidsdebat komt voor nu iets te laat, maar het standpunt van SMW blijft dat wij nu moeten investeren in de toekomst van onze kinderen.

De gemeente alleen is niet in staat is het tij te keren en Druten duurzaam te maken. Daarvoor zijn ook particuliere initiatieven nodig waarbij wij vinden dat de gemeente haar uiterste best kan doen om dergelijke projecten met royale medewerking te realiseren.

Het aanleggen van gasloze wijken, behoort wel tot de mogelijkheden van de gemeente. Ook in het regeerakkoord worden hiervoor voostellen gedaan. Wij horen graag of het college hier op korte termijn initiatieven voor gaat nemen. En hoe de fracties tegenover deze gedachte staan.

Luchtvervuiling

Ook de inwoners van de gemeente Druten worden getroffen door de luchtvervuiling. Onze inwoners zouden ruim een jaar langer kunnen blijven leven bij een schone lucht, zou blijkt uit de update van de GGD. Het gemiddelde van vroegtijdig overlijden vanwege luchtvervuiling ligt op 372 dagen, voor Druten ligt dat net boven dit gemiddelde. In Nijmegen leven mensen 420 dagen korter vanwege luchtvervuiling. Wij beseffen dat gemeenten en dus ook Druten, maar een beperkte bijdrage kunnen leveren aan de oplossing van dit probleem. Zo is er de scheepvaart op de Waal met dagelijks ongeveer 500 passerende schepen. Die veroorzaken meer vervuiling dan al het verkeer op de twee drukke stadsbruggen in Nijmegen. Alle oevergemeenten aan de Waal hebben met deze ernstige vervuiling te maken en dus ook Druten. Deze ernstige problemen zijn niet lokaal en ook niet nationaal op te lossen. Slechts Europese regels bieden hier uitkomst. Wij vragen het college actie te ondernemen in het naar hun ogen meest gepaste gremium in de regio om dit probleem gezamenlijk onder de aandacht te brengen van de Europese Commissie of het Europees Parlement om deze ernstige luchtvervuiling te laten stoppen.

Daarnaast dient onze gemeente de aanbevelingen van de GGD bij haar beleid om de luchtvervuiling terug te dringen ter harte te nemen. Verder willen wij u in overweging geven roetfilters en houtrookfilters voor houtkachels in onze gemeente te subsidiëren. Fijnstof kan daarmee in woonwijken worden teruggedrongen. Houtrook is schadelijk en ook hinderlijk bij windstil weer, rook blijft dan in de omgeving hangen waardoor omwonenden een flinke concentratie in hun longen krijgen.

Ook in de agrarische sector doen zich problemen voor die samenhangen met de luchtvervuiling. Zo zien we rond pluimveehouderijen en geitenhouderijen dat er meer mensen getroffen worden door longontsteking of een verminderde longfunctie.

In Noord-Brabant bleek uit een controle op veehouderijen bij vijftien gemeenten dat geen enkele gemeente foutloos uit de controle kwam. Wij zien geen argumenten dat dit in Gelderland anders zou zijn:

Meer dieren dan toegestaan, slecht gebruik van luchtwassers. Hoe staat het in de gemeente Druten met de controles? Hoe groot zijn hier de intervallen tussen de controles?

Motorcross

Regelmatig wordt er gecrost op de uiterwaarden onder Deest. Dit geeft onrust onder de aanwezige vogels en schade aan de dijk en de vegetatie. Toezicht door politie sorteert geen effect. Verbieden heeft weinig zin. Er zal een alternatief moeten worden geboden. Wij verzoeken het college in overleg te gaan met Sagrex om te bezien of er ergens op hun terreinen mogelijkheden zijn om te crossen. Bij een alternatief dienen de crosspraktijken op de uiterwaarden daadwerkelijk te worden aangepakt.

3. Economie

Van de bio-industrie naar de industrieterreinen:

West Maas en Waal zou geen industriegronden meer kunnen uitgeven omdat er geen voorraad meer is, terwijl in Druten bouwrijpe industriegronden aan hun bestemming moeten worden onttrokken. Hier wreekt zich zoals wel vaker het feit dat

Druten en West Maas en Waal geen onderdeel vormen van een gemeente Maas en Waal.

Vraag is nu wel of de buurgemeente met hun industrieterrein verder oprukt richting Druten. Dit zal dan mede een verantwoordelijkheid zijn van de provincie, die tot op heden niet dwingend genoeg West Maas en Waal richting Maas en Waal stuurt en de gemeente West Maas en Waal niet gaat compenseren voor de financiële consequenties van een overgang naar het Rijk van Nijmegen. Ook zou Druten zelf, in goed overleg met de gemeente West Maas en Waal, tot afspraken kunnen komen om eerst tot uitgifte te komen van bedrijfsterreinen in Druten en daarna bijvoorbeeld in de vorm van een Industrieschap Druten-West Maas en Waal .

De nu al enkele jaren gehoorde optimistische geluiden over de belangstelling voor de uitgifte van gronden in Westerhout-Zuid overtuigen ons niet meer. Volop belangstelling, maar geen resultaten. Zich bij de gemeente melden en dan pas beseffen welke investering dat vraagt komt niet erg geloofwaardig over. Wij begrijpen die positieve houding markttechnisch van het college wel, maar wij begrijpen steeds minder waarom het niet lukt bedrijven naar Druten te krijgen.

Aldi

De Aldi is op zoek naar alternatief voor hun locatie. Wij vinden dat de Aldi behouden moet blijven voor de inwoners van Druten.

Onze overwegingen staan in deze motie: (dat de Aldi vertrekt gezien de problemen die men zegt te ervaren moeten we serieus nemen en ons inspannen om een aanvaardbaar alternatief te vinden voor een vestiging elders in Druten. Wat ons betreft moet het bespreekbaar zijn dat de Aldi als hard-discounter met laptops, boormachines, apparatuur voor rookmelders, koolmonoxidemelders enz. niet veel anders is dan de Boerenbond of Karwei die zich mogen vestigen op Westerhout. In Druten waar een concentratiebeleid is voor het winkelcentrum hoeft een verplaatsing van de Aldi buiten het winkelcentrum een dergelijke stap niet echt in de weg te staan. Het afwijken van het ruimtelijke concentratiebeleid kan standhouden tot bij de Raad van State. (uitspraak 201604262/1/R2)

Dat in het verleden de provincie de bestemming in de omgeving van de Boerenbond en Karwei misschien niet als kansrijk zag, kunnen wij nog wel volgen, maar de verplichting in de regio om industrieterreinen te moeten gaan afstoten biedt kansen en zal de provincie toch ook flexibeler moeten maken in het meedenken in oplossingen.

Daarnaast is een tweede optie om de Aldi te vestigen naast de RABO in Druten. De verkeersveiligheid en de ruimtelijke kwaliteit zijn dan wel punten van aandacht.

Een 'blikken koekdoos' naast de RABO doet de ruimtelijke kwaliteit in de belangrijke toegangsweg naar Druten, de Van Heemstraweg geweld aan. Dus ga in overleg, ook met de welstandscommissie, om tot een oplossing te komen.)

Als na het verdwijnen van de Action ook de Aldi besluit om te vertrekken, dan zal dat de inwoners met een smalle portemonnee extra treffen.

Motie

Armoede.

Het afgelopen jaar zijn er stappen gezet om armoede, met name onder kinderen te bestrijden.

Maar armoede is hardnekkig, ook in onze gemeente.

Ik wijs het college op de mogelijkheden van een GelrePas voor de doelgroep met een inkomen tot 120% van de bijstandsnorm.

Hiermee kunnen inwoners gebruik maken van allerlei voorzieningen op het gebied van cultuur en sport binnen en buiten de gemeente.

Motie

4. Regionale samenwerking.

Gemeenschappelijke regelingen

zijn niet de meest aantrekkelijke bestuurlijke bezigheden. Collegeleden kunnen veelal nog zitting nemen in een dagelijks- of algemeen bestuur, voor raadsleden is de betrokkenheid veelal beperkt tot rapportages en het verlenen van goedkeuring van de begroting. Naarmate er meer gemeenten bij een regeling betrokken zijn wordt het er niet overzichtelijker op.

Gevaar bij deze regelingen is dat bij de beoordeling van de resultaten ervan alleen wordt gekeken naar de eigen gemeente.

Het Werkbedrijf doet regionaal gezien haar werk, volgens afspraak. Per gemeente kan dat afwijken in de plus of de min. Dat is bij een regionaal werkende regeling nu eenmaal zo.

Het is echt noodzakelijk om de raden beter bij de gemeenschappelijke regelingen te betrekken door jaarlijks een of twee regelingen middels een werkbezoek of een uiteenzetting door de bedrijfsleiding onder de loep te nemen.

Werkorganisatie Druten-Wijchen

De Werkorganisatie Druten-Wijchen is een belangrijke stap in de verdere samenwerking in het Land van Maas en Waal en daarmee naar één gemeente Maas en Waal. Dat de Werkorganisatie Druten-Wijchen in 2018 het accent gaat leggen op het harmoniseren van de werkwijze is een prima zaak. Dat vraagt van beide gemeenteraden flexibiliteit om tot overeenstemming te komen, maar daar staat het verhogen van kwaliteit van de dienstverlening en bedrijfsvoering tegenover, een doelstelling waar beide gemeenteraden hun goedkeuring aan hebben gegeven. Wij beseffen dat zeker ook voor de ambtenaren deze periode extra druk oplevert.

5. Verkeer en Vervoer

In het coalitie programma stonden de Hogestraat en de Rondweg Deest genoemd als hoogste prioriteit. De Rondweg in Deest mag niet wederom op de lange baan worden geschoven omdat de personele capaciteit ontbreekt. In dit jaar zijn de transporten weer fors toegenomen (door het ophogen van een terreinruimte ten westen van de scheepswerf te Deest en de ontgrondingsactiviteiten ten oosten van de scheepswerf.) Het is nu wel mooi geweest en een aanbesteding van deze rondweg dient zo spoedig mogelijk te worden gehouden.

Voorzitter,

Het doel van SMW is om het welzijn van onze inwoners te behouden en waar mogelijk te verbeteren.

Welzijn omvat: een gezonde en schone leefomgeving, werk ,betaalbare gezondheidszorg, betrokkenheid voelen bij clubs, verenigingen, de buurt, geen armoede, een betaalbare woning, goede scholen, een dorpshuis, een theater, een plek voor jongeren waar ze hun talenten kunnen ontwikkelen, ondersteuning krijgen als dat nodig is.

Er zijn in de afgelopen periode stappen gezet, maar nu er ruimte is in de begroting om te investeren, moeten we dat doen met het oog op al onze inwoners, maar vooral voor degenen die onder of net boven de armoedegrens leven, mensen zonder werk, statushouders, ouderen die dreigen te vereenzamen, ouderen die dementerend zijn. Als er nu geïnvesteerd wordt in preventieve maatregelen, zullen onze inwoners daar later de vruchten van plukken.

Regeren is vooruitzien of wel nu regeren is investeren in mensen.